

Korleis regulera for å oppnå god risikostyring?

Geir Sverre Braut

Helse Stavanger HF/Høgskulen på Vestlandet

Petroleumstilsynet

Stavanger, 24. november 2021

Er det mulig å svare på dette?

- Jon Christian Fløysvik Nordrum (2019, s. 232):
- «*Det er ikke mulig å lage en entydig modell som regulerings virkninger kan analyseres ut fra. Til det er reguleringssystemer og reguleringer for komplekse*»
- Årsaks-verknadsanalysar er ikkje alltid dekkjande
- Ulike verknader langs ei tidslinje
 - Diskontering av verdier; ulike innslagspunkt
- Samvirkeeffektar
- Viktigare med forståing og forbetring, enn normative *ex-ante*-vurderingar av mulige verknader (!!!)

Kva snakkar vi om?

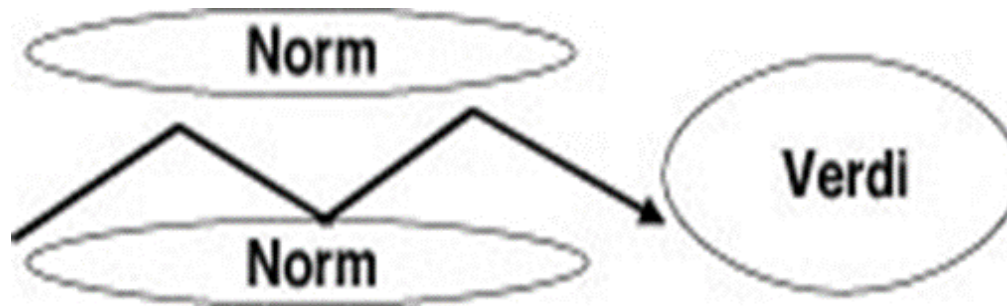
- **Reguleringsverkemiddel**
 - Normsetjing
 - Kontroll av etterleving
 - Påverknad av aktivitetane
- **Risikostyringsmål**
 - Redusera risiko? (Gradert respons: $[0, 1]$)
 - Hindra hendingar? (Dikotomi: 0 v 1)
- **Jus er betre på dikotomi enn gradert respons!**

Historisk og kulturell grunn

- Langt bakover
 - Germansk rett «Folkeskapt»
 - Romersk rett «Makthavarskapt»
- Følgjer i dag
 - Anglo-amerikansk rett «Funksjonskrav»
 - Mellomeuropeisk rett «Detaljkrav»
- Påstand: Vektinga mellom desse er kontekstavhengig

God risikostyring krev:

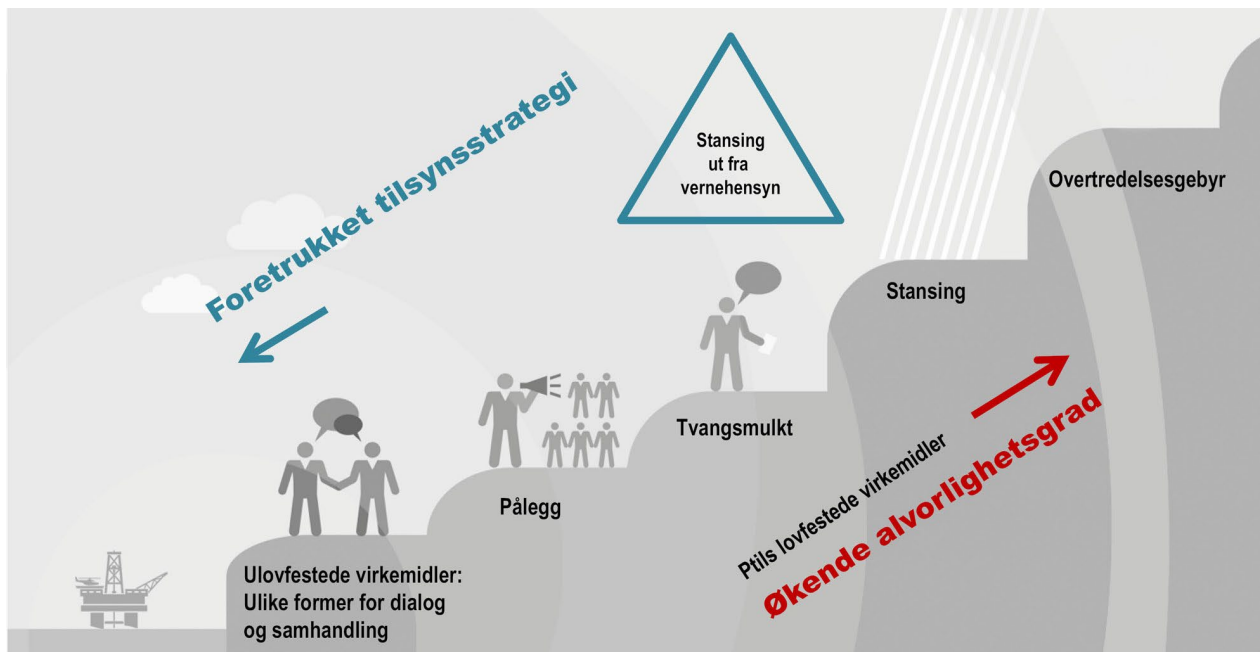
- Kontekstualisering
- Sjå «heile pakken» av reguleringsverkemiddel samla
- Verdiforståing

- => Forståing, vilje og tillit
- Altså: **Ansvars plassering og føreseielege forhold, eller «kompetansereglar» i det juridiske språket, og ved høg tillit, kan risikostyringa flyttast «nedover»**

Kor står då Ptil?

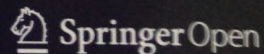
- Trepartssamarbeidet
- Gradert verkemiddelbruk

SPRINGER BRIEFS IN
APPLIED SCIENCES AND TECHNOLOGY - SAFETY MANAGEMENT

Gilles Motet
Corinne Bieder *Editors*

The Illusion of Risk Control What Does it Take to Live With Uncertainty?

Chapter 5 Practices in the Danger Culture of Late Industrial Society

Arie Rip

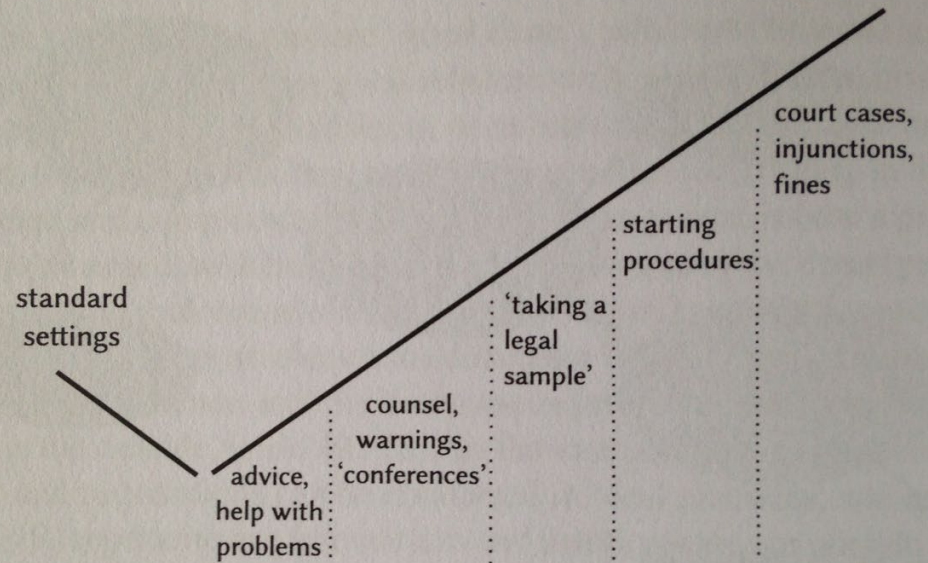
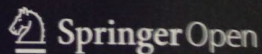

Fig. 5.2 Graded persuasion in the enforcement process

SPRINGER BRIEFS IN
APPLIED SCIENCES AND TECHNOLOGY - SAFETY MANAGEMENT

Gilles Motet
Corinne Bieder *Editors*

The Illusion of Risk Control What Does it Take to Live With Uncertainty?

Chapter 5 Practices in the Danger Culture of Late Industrial Society

Arie Rip

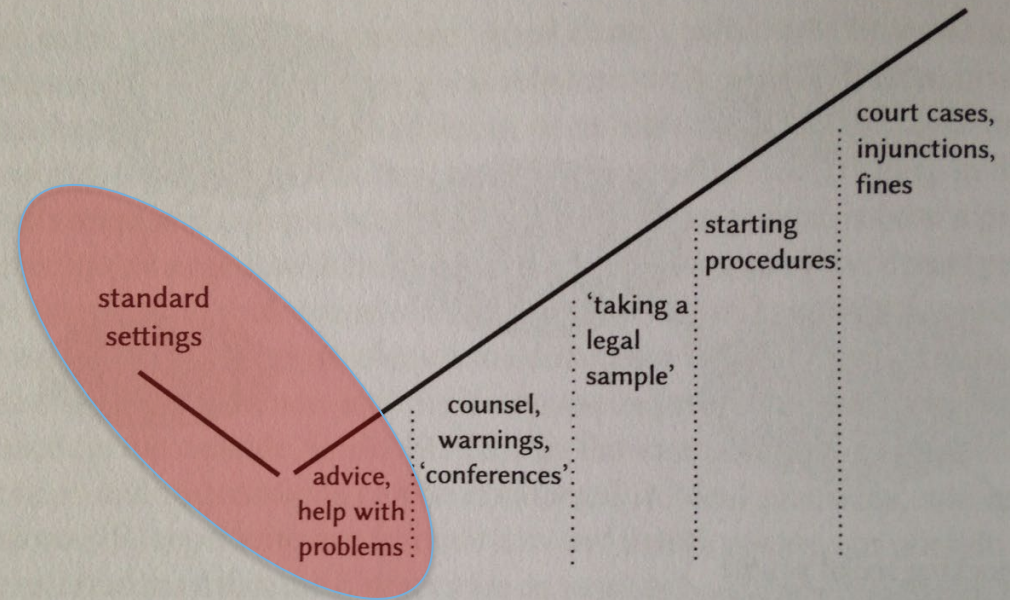

Fig. 5.2 Graded persuasion in the enforcement process

Verkar då kontroll?

- Lite systematisk kunnskap, nasjonalt og internasjonalt
- Tilsynet kan verka berre ved at «det er der»
- **Ofte god effekt der ein har gjennomført tilsyn**
- Føresetnader:
 - **Forankra i linjeleiinga**
 - **Verksemda har kompetanse** til å følgja opp
 - Funna blir opplevde som relevante, og fagleg grunngitte
- Men **spreiingseffekten er tvilsam!**

Dersom målet er læring.....

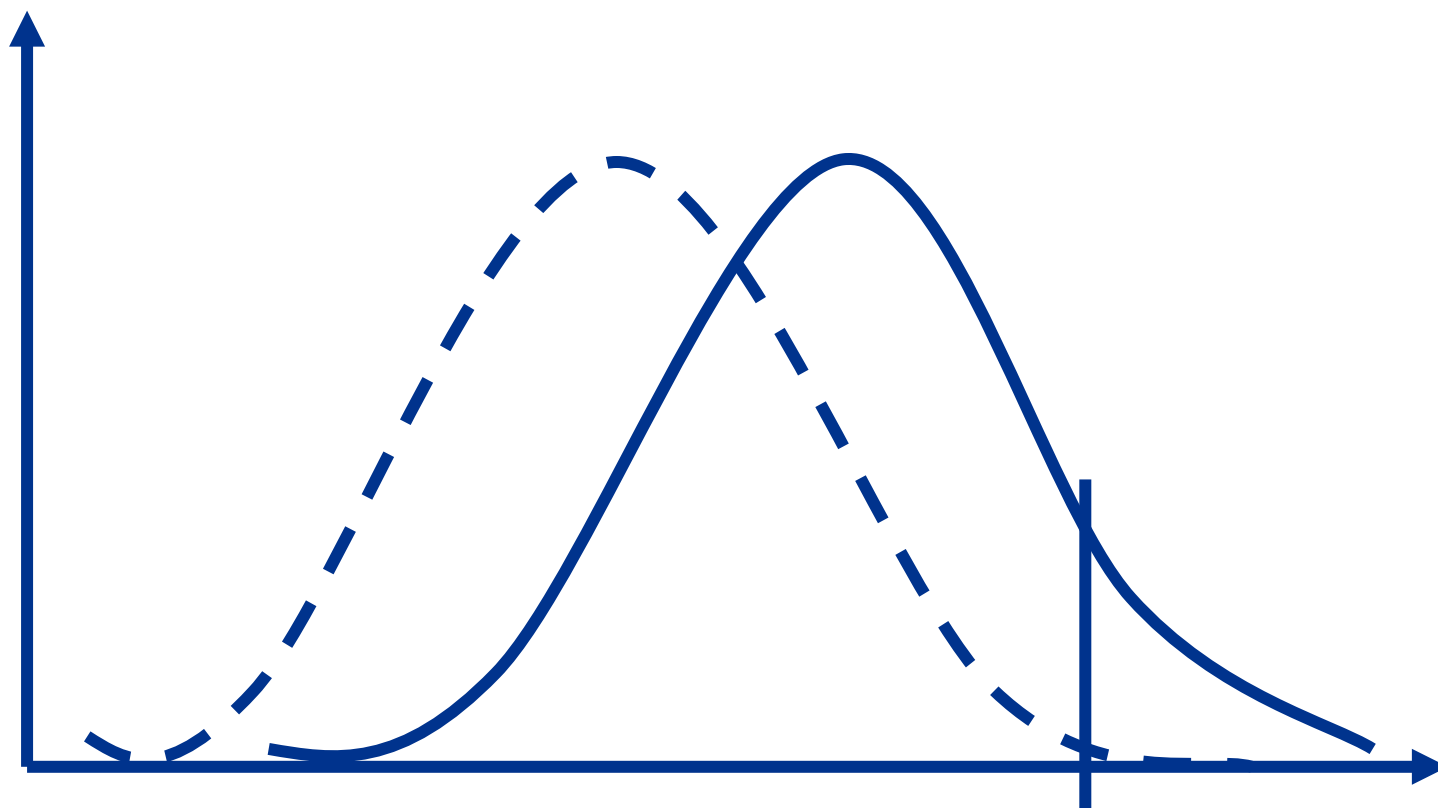
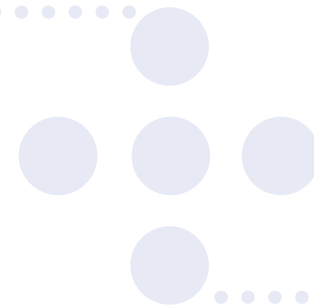
.....er det rimeleg å leggja til grunn at formidlinga av erfaringane må:

- følgja hendinga/erfaringa **så raskt som mogeleg**,
- sikra **deltaking** frå dei som er/har vore innblanda,
- presentera ei **god forteljing** som dei aktuelle kan kjenna seg igjen i, gjerne gjennom bruk av multimodale tekstar,
- opna for å **snakka om uvisse**,
- opna for **spørsmål** utanfrå og innanfrå.

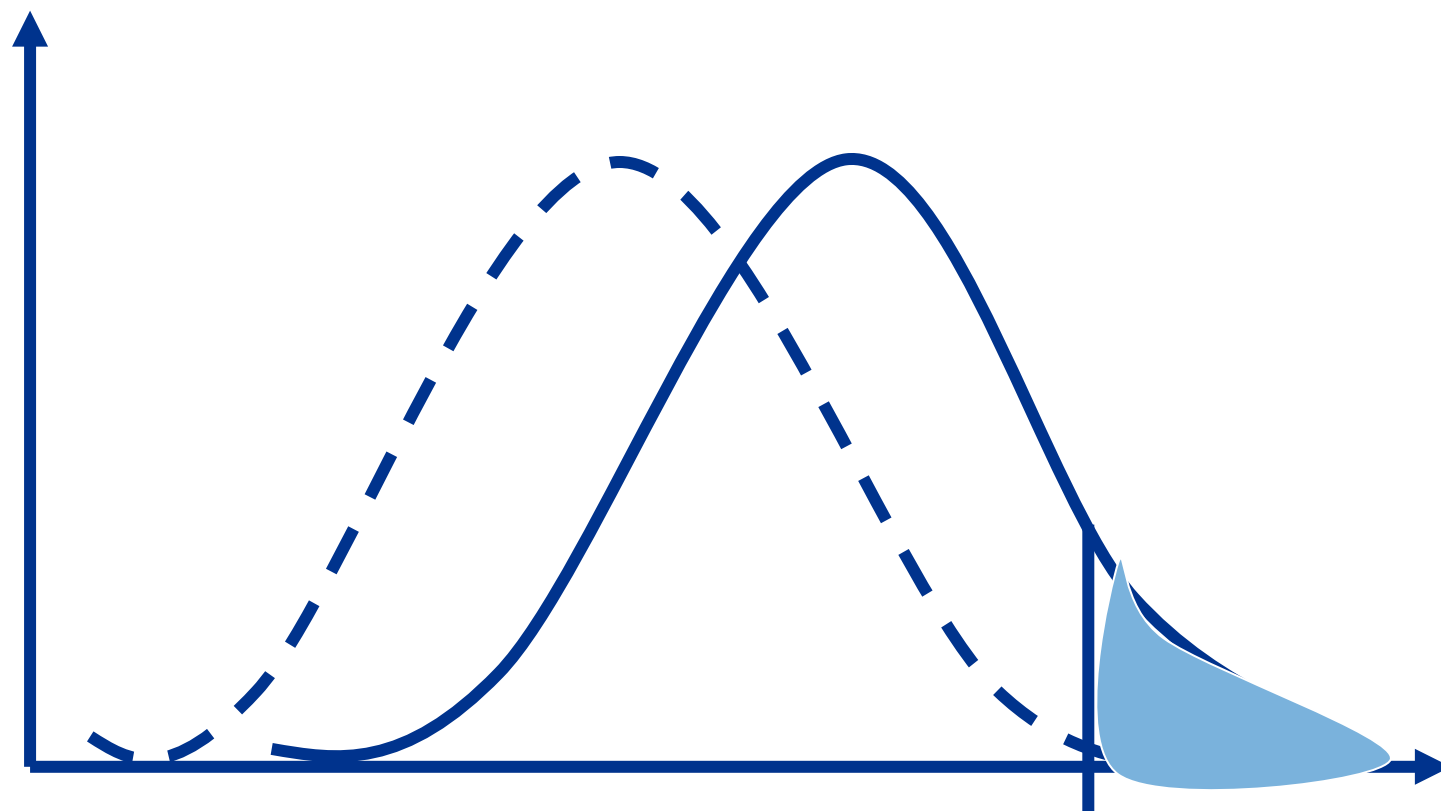
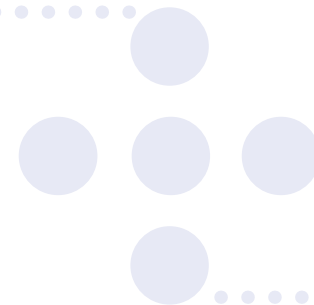
Og OBS!

- Det er ganske usikkert om eit meir kontrollerande og sanksjonerande tilsyn fører til auka tryggleik og betre beredskap!
- Etterleving av (konkrete) krav i lovgjevinga, ja,
- men meir tvilsamt om det er med på å understøtta den jamne utviklinga
- Kort sagt: Ta verstingane betyr ikkje at tenesta allment sett betrar seg!

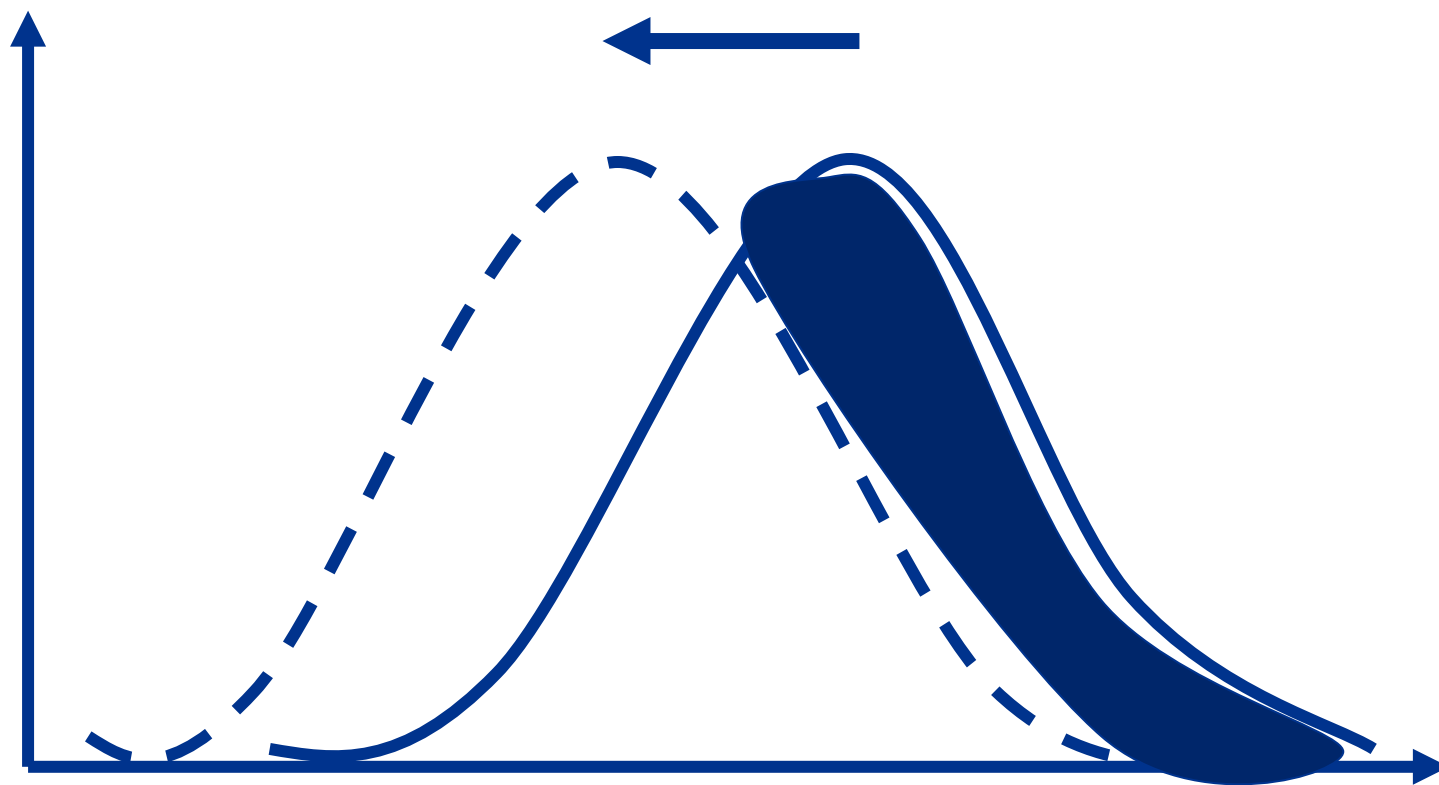
Ulike strategier

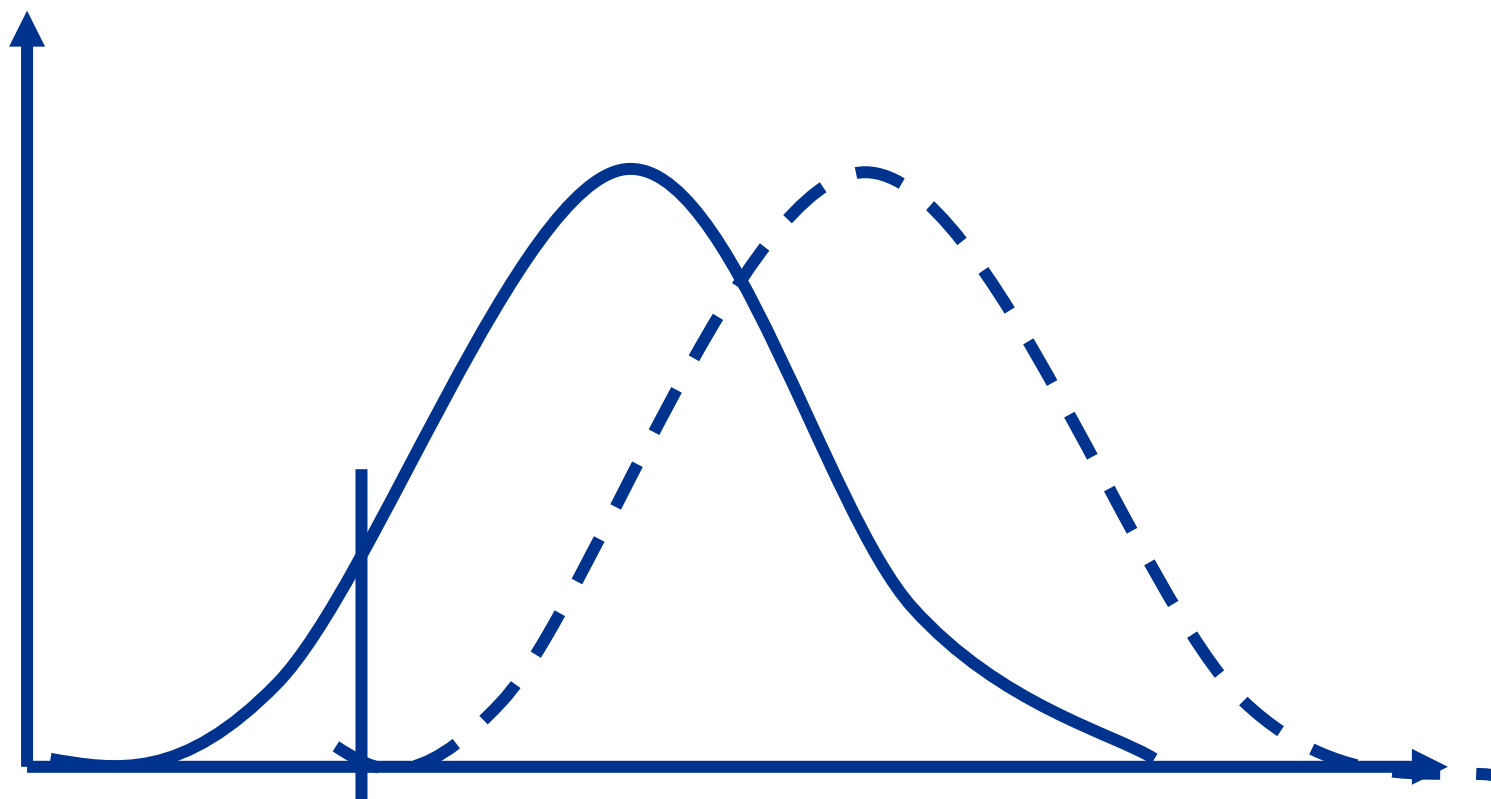
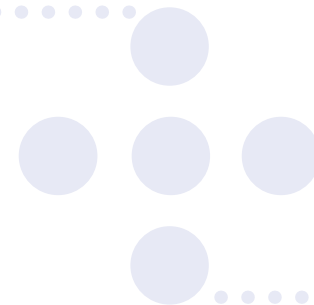
Høgrisikostrategi

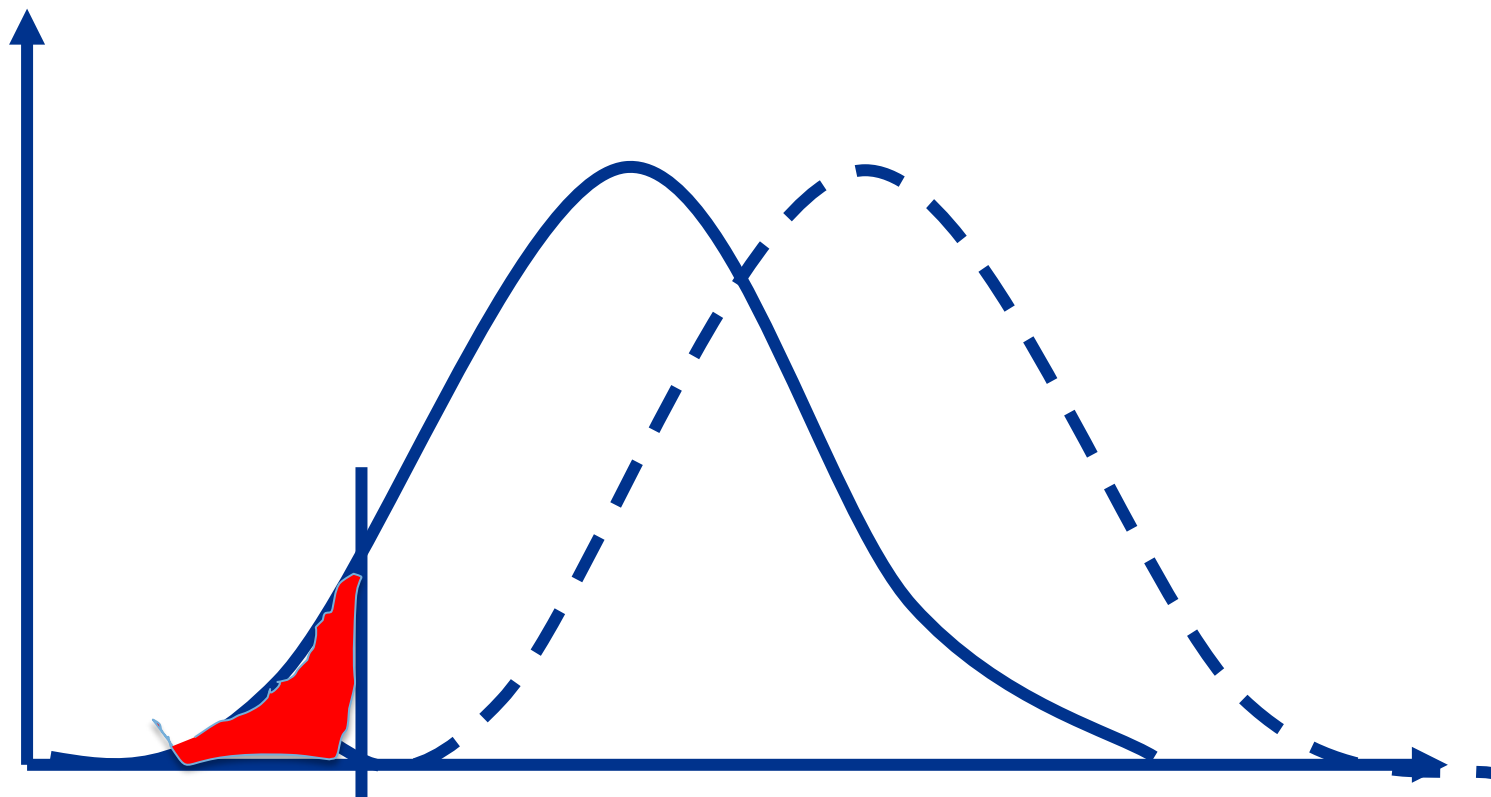
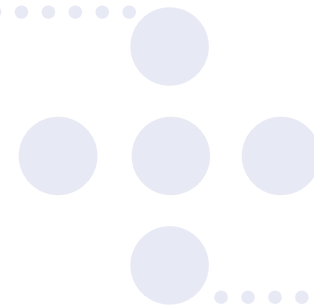
Massestrategi

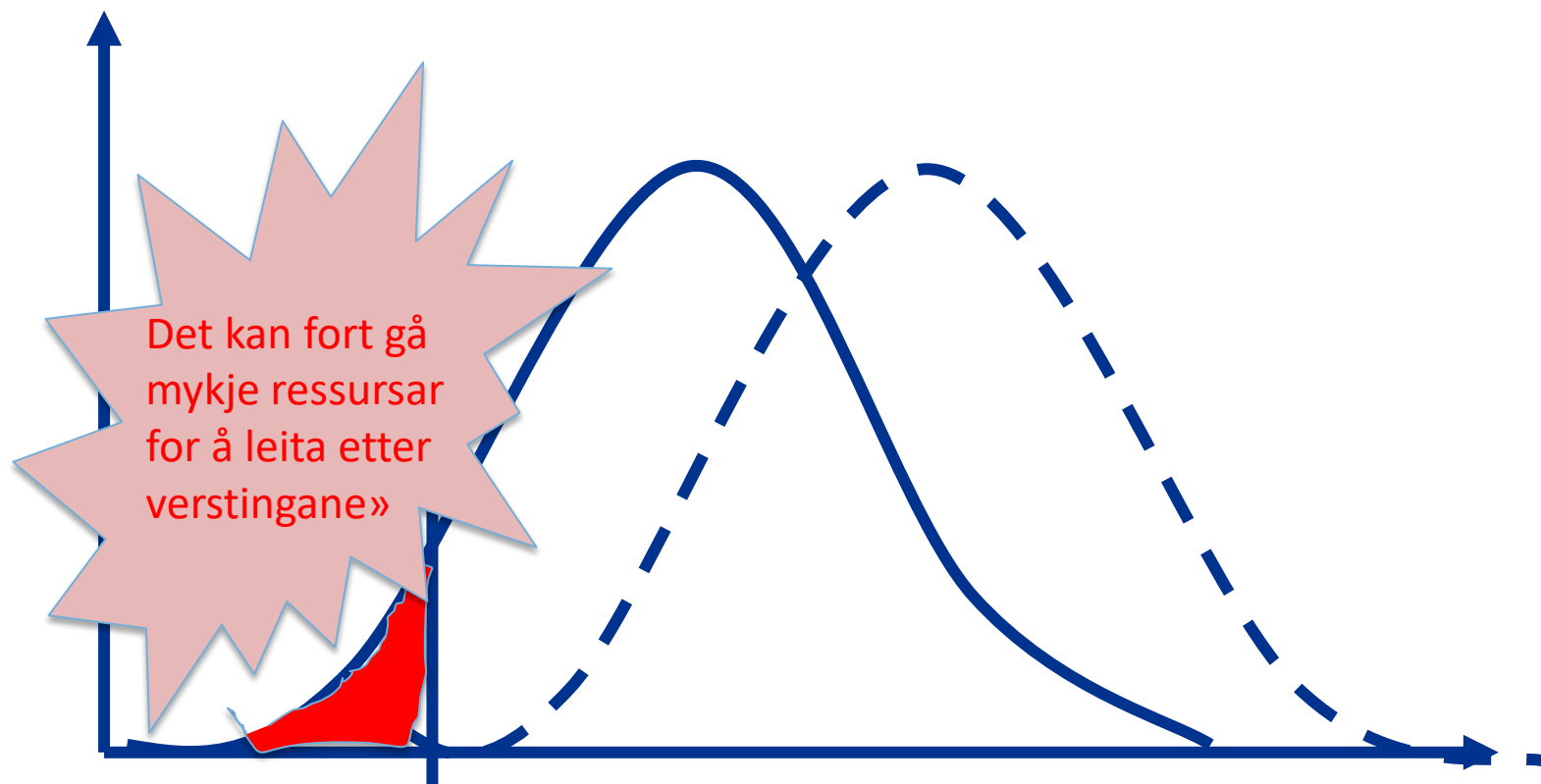
Ulike strategier

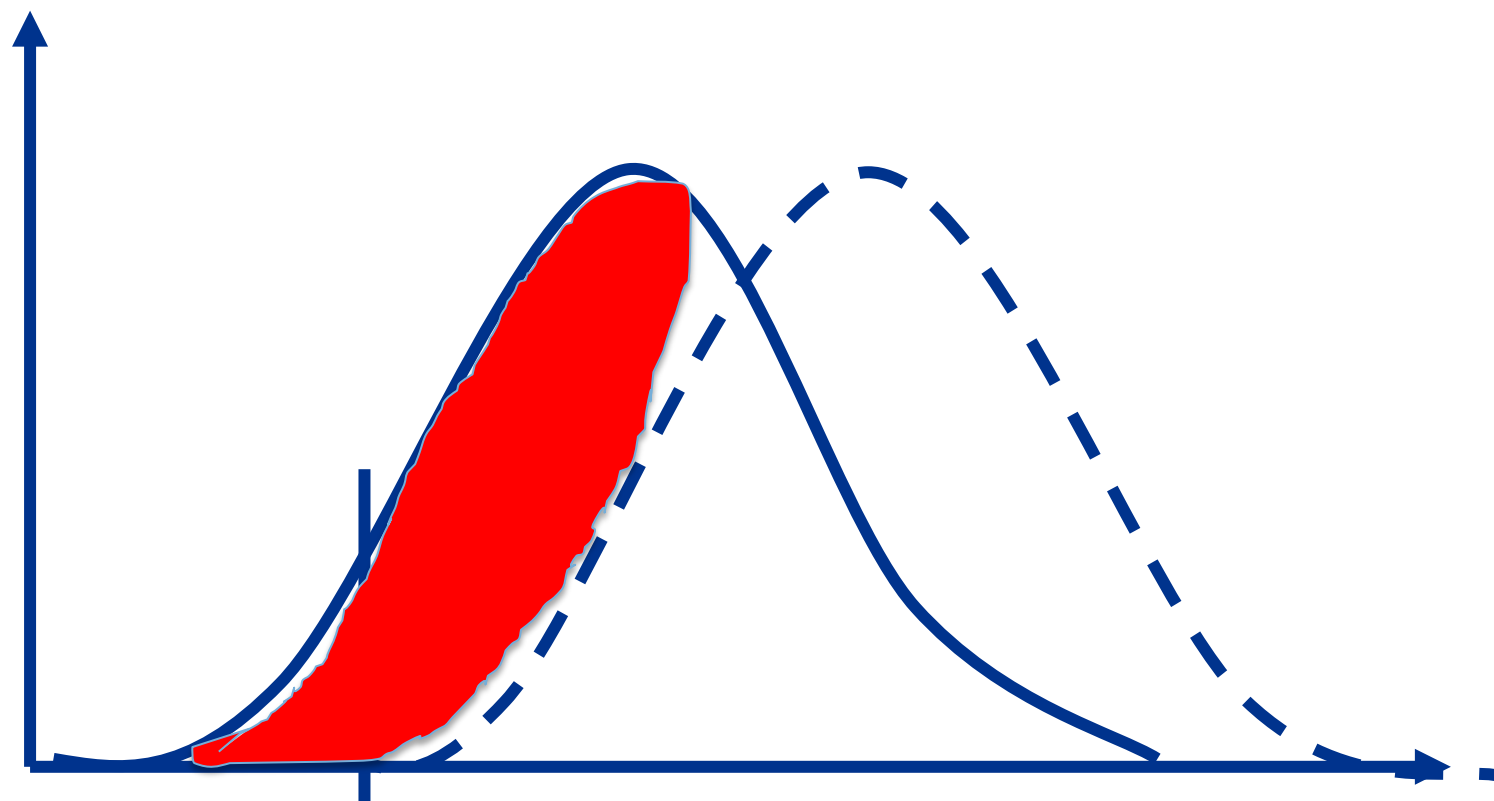
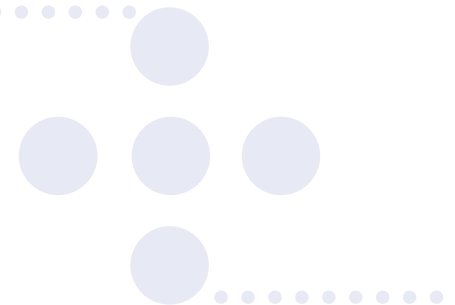
Høgrisikostrategi

Høgrisikostrategi

Massestrategi

Ein mogleg konklusjon

- Dersom det primære formålet er læring, så er **ikkje** regulatoriske tiltak (irekna tilsyn) det beste verkemidlet.
- Men dersom ein gjennomfører tilsyn, t.d. av omsyn til rettstryggleiken, så vil **godt tilsyn skaffa fram masse kunnskap** om tenester og produkt.
- og det vil vera **sløsing dersom ein ikkje bruker denne kunnskapen** til læring.
- Tilsyn, og god myndigheitsutøving, kan føra til:
- **Ansvarleggjering. Kontekstualisering. Spegling.**